

Migren Ata?? ile ili?kili Subjektif Bili?sel Yak?nmalar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Migren Ata?? ile ili?kili Subjektif Bili?sel Yak?nmalar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26083>

Özet

Migren Ata?? ile ili?kili Subjektif Bili?sel Yak?nmalar Ölçe?i (Mig-scog), migren hastalar?n?n atak s?ras?nda veya ataklar aras? dönemde ya?ad?klar? öznel bili?sel i?lev bozukluklar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle haf?za, dikkat ve konsantrasyon gibi alanlardaki ki?isel alg?lanan zorluklar? ölçmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk popülasyonunda migrenle ili?kili bili?sel semptomlar?n güvenilir ve geçerli bir ?ekilde tespiti için yap?lm??tır. Ölçek, nörolojik ve psikiyatrik ara?t?rmalarda migrenin ya?am kalitesi ve bili?sel yük üzerindeki etkisini nicelle?tirmek için önemli bir araç görevi görür.

Ölçe?in orijinal yap?s?, migren hastalar?nda yayg?n olarak rapor edilen subjektif bili?sel ?ikayetleri sistematik bir ?ekilde sorgular. Türkçeye adaptasyon çal??mas?, 2020 y?!nda Polat ve arkadaşlar? tarafından gerçekleştirilmi? olup, ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erlili?ini sa?layarak klinik uygulamaya sunulmas?n? amaçlam??tır. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk nöroloji literatürüne kazandırmaya aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Migren, Subjektif Bili?sel Yak?nmalar, Mig-scog Ölçe?i, Uyarlama, Nöroloji, Psikometri, Bili?sel ??lev Bozuklu?u, Ba? A?r?s?.

Yazarlar

Polat, B., Özge, A., Helvac?-Y?lmaz, N., Ta?delen, B., Ar?c?- Düz, Ö., K?l?ç, S., Sar?, S.

Amaç

Migren Ata?? ile ili?kili Subjektif Bili?sel Yak?nmalar Ölçe?i'nin temel amac?, migren hastalar?nda subjektif olarak deneyimlenen bili?sel semptomlar?n s?kl??n? ve ?iddetini standart bir biçimde ölçmektir. Bu ölçek, hastalar?n kendi alg?lar? üzerinden migrenin bili?sel fonksiyonlar üzerindeki etkisini de?erlendirmeye olanak tan?r.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal Mig-scog Ölçe?i'nin dilsel ve kültürel geçerlili?ini ve güvenilirli?ini Türk örnekleminde kan?tlamak, böylece Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?labilirli?ini sa?lamaktır. Bu sayede, migrenin bili?sel yükü hakkında uluslararası literatüre katkıda bulunacak standardize edilmi? veriler elde edilmesi hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, migren hastalar?n?n atak öncesi (prodrom), atak s?ras? (ikatal) ve atak sonrası (postdromal) dönemlerde ya?ad?klar? bili?sel de?i?iklikleri ölçen çok boyutlu bir yap? üzerine

kuruludur. Ölçülen temel yap?, hastan?n kendisi taraf?ndan bildirilen (subjektif) bili?sel zorluklar?r; bu zorluklar genellikle dikkat da??n?kl???, unutkanl?k, kelime bulma güçlü?ü ve zihinsel yava?lama gibi alanlar? kapsar.

Mig-scog, klinik olarak objektif nöropsikolojik testlerle tespit edilebilen bili?sel bozukluklardan ziyade, hastan?n günlük ya?am kalitesini do?rudan etkileyen ve hastan?n en çok fark etti?i öznel ?ikayetlere odaklan?r. Bu subjektif alg?, migrenin hastan?n i?levselli?i üzerindeki gerçek etkisini anlamak için kritik bir bile?endir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? için geçerlik çal??malar?, Polat ve arkadaşlar? (2020) taraf?ndan yap?lm??tır. Geçerlik de?erlendirmesi kapsam?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla yap? geçerli?i incelenmi?tir. Bu süreçte genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak ölçe?in faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle tutarlıl??? test edilmi?tir.

Ek olarak, ölçe?in ay?rt edici geçerli?ini tespit etmek amacıyla, Mig-scog puanlar?n?n migren ?iddeti, atak s?kl??? ve depresyon/anksiyete gibi di?er klinik de?i?kenlerle olan ili?kileri incelenmi?tir. Yüksek korelasyonlar, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu ve migrenle ili?kili bili?sel semptomlar? ba?ar?yla ayr???rd???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Migren Ata?? ile ili?kili Subjektif Bili?sel Yak?nmalar Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini ve iç tutarlıl???n? de?erlendirmeyi amaçlam??tır. ?ç tutarlıl?k güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??tır. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda ayr?ca, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda ayn? sonuçlar? verme e?ilimi olan test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir. Bu tür bir güvenilirlik analizi, ölçe?in migren hastalar?ndaki bili?sel ?ikayetlerin kal?c? yap?s?n? ölçme yetene?ini do?rulamaktadır.

Faktör Analizi

Türkçe Mig-scog Ölçe?i'nin yap?s?sal geçerli?ini belirlemek amacıyla faktör analizleri gerçekleştirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin kaç ana boyutta topland???n? ve bu boyutlar?n teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koymuştur. Orijinal ölçek genellikle birkaç alt boyuttan oluşur (örneğin, dikkat, haf?za, yürütücü i?levler), ve uyarlama çal??mas?, bu çok

boyutlu yap?n?n Türk kültüründe de korundu?unu do?rulamay? amaçlam??t?r.

Yap?lan do?rulay?c? faktör analizi (DFA), ölçe?in maddelerinin migren hastalar?ndaki subjektif bili?sel bozukluklar? tutarlı ve anlamlı bir ?ekilde temsil eden faktörlere yüklendi?ini göstermelidir. Bu bulgular, ölçe?in klinik de?erlendirme ve ara?t?rma amaçlar? için geçerli bir yap?ya sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Ölçme Arac?

Test Type:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Öz bildirim (Self-report) tipi Likert ölçe?i bazlı format.

Language Available:

Türkçe, Orijinal dil (?ngilizce veya di?er).

Population Group:

Klinik Popülasyon (Migren tan?s? alm?? hastalar).

Age Group:

Yeti?kinler.

Population Details:

Uluslararası Ba? A?r?s? Derne?i (IHS) kriterlerine göre migren tan?s? alm?? bireyler.

Test Methodology:

Klinik veya ara?t?rma ortam?nda uygulanan, hastalar?n kendi bili?sel ?ikayetlerini belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden de?erlendirdi?i ka??t veya dijital anket.

Anahtar Kelimeler

Migren Ata??, Subjektif ?ikayetler, Psikometri, Bili?sel Kay?p, Nöropsikoloji, Geçerlik, Güvenirlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Veri Kayna??nda Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses:

bpselkie@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?imi)

Correspondence Address:

Sorumlu Yazar: Burcu Polat

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, 2020 y?l?nda yay?mlanan akademik çal??ma kapsam?nda gerçekte?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ve klinik amaçlarla kullan?m? genellikle kaynak gösterilerek mümkündür, ancak resmi izinler için sorumlu yazar (Burcu Polat) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi veri kayna??nda belirtilmemi?tir.

Ölçek adaptasyonunun yapıld??? ve psikometrik özelliklerinin yay?mland??? y?l: **2020**.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [mig-scog-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Polat, B., Özge, A., Helvac?-Y?lmaz, N., Ta?delen, B., Ar?c?- Düz, Ö., K?l?ç, S. & Sar?, S. (2020). Validity and reliability of the turkish version of the Mig-scog Scale in migraine patients. *Neurological Sciences and Neurophysiology*, 37, 29-35.

Migren Ata?? ile ili?kili Subjektif Bili?sel Yak?nmalar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, orijinal veri kayna??nda sa?lanmam???r. Maddelerin tam içeri?i için lütfen yukar?da belirtilen referans yay?na ba?vurunuz veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz.